

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

VÆRØY KOMMUNE

(vedtatt av kontrollutvalget 25.6.14)

Innhold

1. BAKGRUNN	3
2. LOVHJEMMEL FOR FORVALTNINGSREVISJON	3
3. RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGER.....	3
4. OVERORDNET ANALYSE AV VÆRØY KOMMUNE	3
5. RAPPORTERING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON	4
6. OPPFØLGING AV VEDTATTE FORVALTNINGSREVISJONER	4
7. RULLERING/OPPDATERING AV PLANEN	5
VEDLEGG	6
1. Innspill til plan for forvaltningsrevisjon.....	6
2 Aktuelle problemstillinger forvaltningsrevisjon.....	8

1. BAKGRUNN

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner pålegger kontrollutvalget at det minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeides en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Forskriften foreslår at planen rulleres årlig. Hovedgrunnen til dette er at kommunene står overfor store utfordringer, slik at risikoområder med behov for forvaltningsrevisjon endrer seg kontinuerlig. Kontrollutvalget kan imidlertid rullere planen sjeldnere dersom det ikke oppstår behov for en årlig rulling. Kommunestyret kan også pålegge kontrollutvalget å utføre forvaltningsrevisjonsprosjekter utenom planen/planens prioriteringer.

Planen skal bygge på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Det er kontrollutvalget selv som har det nærmere ansvar for å påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon, jf. kommuneloven § 77 nr. 4 annet punktum. I dette ligger at kontrollutvalget har en "bestillerrolle" i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon ble siste gang utarbeidet høsten 2009 og vedtatt i kontrollutvalget. Denne planen gjelder for den inneværende kommunestyreperiode fram til ny plan foreligger, senest 31.12.16

2. LOVHJEMMEL FOR FORVALTNINGSREVISJON

Gjennomføring av årlig forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave for kommunen. Forvaltningsrevisjon er hjemlet både i Kommuneloven, Forskrift om kontrollutvalg og Forskrift om revisjon.

Kontrollutvalget skal i henhold til Kommunelovens § 77.4 påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon. Forskrift om kontrollutvalg §§ 9-12 gir nærmere regler om gjennomføringen. Her fastslås bl.a. plikten til å sørge for at det gjennomføres *årlig* forvaltningsrevisjon, samt krav om at det skal utarbeides en Plan for forvaltningsrevisjon for hver kommunestyreperiode. I tillegg finnes temaet nevnt i Forskrift om revisjon, hvor vi bl.a. finner en definisjon av hva en forvaltningsrevisjon er og skal inneholde.

3. RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGER

Bakgrunnen for forskriftenes krav om at planen skal bygge på en overordnet analyse ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, er å gi informasjon om eventuelle områder hvor det er avdekket risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for kommunen. Målsettinger og risikovurderinger henger derfor nøye sammen. Risikovurderingen består i å identifisere relevante trusler for oppnåelse av kommunens målsettinger. Risiko betyr at det foreligger en mulighet for at målsettinger ikke oppfylles. Det skal også tas hensyn til kommunens egen internkontroll, som skal avdekke og motvirke risiko.

Risiko kan skyldes både interne og eksterne forhold. Eksempel på eksterne forhold kan være lovgivning, endring i kommunens økonomi etc. Interne faktorer kan være sammenbrudd i IT-systemer, endringer i ledelsen som påvirker måten enkelte kontrollrutiner utføres på, rekrutteringsproblemer, omorganiseringer etc. Kontrollutvalget skal foreta sin endelige prioritering av aktuelle prosjekter ut fra en samlet risiko- og vesentlighetsvurdering sett opp mot overordnet analyse.

4. OVERORDNET ANALYSE AV VÆRØY KOMMUNE

Kontrollutvalget har bedt sekretariatet om å utarbeide en overordnet analyse av kommunen. Hensikten med analysen er å fremskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet, slik at det er mulig for kontrollutvalget å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Dette for at en skal kunne prioritere de beste og mest aktuelle prosjektene.

Overordnet analyse har som mål å avdekke avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Et viktig element i analysen er å avdekke hvor det kan være risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten. Analysen skal identifisere hendelser som truer kommunens måloppnåelse, ved å avdekke hvor sannsynligheten er størst for avvik, og hvor konsekvensene er størst dersom avvik skjer.

Ut fra en samlet vurdering anser kontrollutvalget følgende prosjekt som aktuelle for gjennomføring av forvaltningsrevisjon i siste del av kommunestyreperioden (2014 – 2015).

1. Rus og psykiatritjeneste

mulige prosjekter

- Attraktiv arbeidsgiver
- Barnevern
- Eiendomsforvaltning
- Finansforvaltning
- Kontantsalg
- Sykehjem
- Tilbud til utsatte grupper

5. RAPPORTERING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON

I tråd med forskrift om revisjon § 8 skal revisor rapportere fortløpende til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon. Videre er kontrollutvalget pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret. Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå er det iflg. forskriften opp til kontrollutvalget å finne en hensiktsmessig form og frekvens på dette.

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og handler på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget ønsker derfor at gjennomførte forvaltningsrevisjonsrapporter skal behandles av kommunestyret når de er ferdigbehandlet i kontrollutvalget.

Vedtatt forvaltningsrevisjonsrapport oversendes det respektive utvalg/styre for videre oppfølging samtidig med at de videresendes kommunestyret for sluttbehandling.

6. OPPFØLGING AV VEDTATTE FORVALTNINGSREVISJONER

Forskrift om kontrollutvalg § 12 slår fast at kontrollutvalget også har ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp, og at dette rapporteres til kommunestyret. Hensikten med oppfølgingen er iflg. kommentarer til forskriften at det er sentralt av hensyn til å sikre en ”lærende organisasjon” at resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter blir fulgt opp.

Merknader til forskriften fastslår derfor at kontrollutvalget skal se til at forvaltningen iverksetter tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheter. Det er kommunens administrasjonssjef (rådmann) som har ansvar for oppfølgingen av kommunestyrets merknader, jf. kommuneloven § 23 nr. 2.

Siste vedtatte plan for forvaltningsrevisjon ble vedtatt av kontrollutvalget den 20.4.09. Planen konkluderte med følgende prioriteringer av områder for forvaltningsrevisjon:

1. Helsesenteret – økonomi og budsjettering
2. Psykiatri

Kommunestyret vedtok plan for forvaltningsrevisjon den 29.10.09. Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Helsesenteret – økonomi og budsjettstyring», har vært gjenstand for flere orienteringer i kontrollutvalget, sist 27.6.2011. Tilbakemeldingen gikk på at revisor sliter med å få tak i opplysninger

for å få gjennomført prosjektet. Prosjektet har ikke vært gjenstand for ytterligere behandling i kontrollutvalget, ut fra tilgjengelig arkivmateriale.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette *hvordan* administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfelle, det ansvaret påligger administrasjonssjefen. Kontrollutvalget kan likevel påpeke om en mener administrasjonssjefens tilbakemelding ikke er adekvat. Kommunestyrets vedtak i forbindelse med behandling av forvaltningsrevisjons-rapport følges opp av kontrollutvalget innen den frist som er satt i hvert enkelte tilfelle. Resultatet av oppfølgingen videreformidles til kommunestyret.

7. RULLERING/OPPDATERING AV PLANEN

Iflg. Forskrift om kontrollutvalg vil kontrollutvalgets myndighet til å foreta eventuelle endringer i den vedtatte planen bero på hvilke rammer kommunestyret har satt. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å foreta nødvendige endringer i planperioden. Dette er først og fremst aktuelt dersom det skulle dukke opp nye aktuelle tema som ikke er nevnt og vurdert i planen. I tillegg vil kommunens utfordringer endre seg over tid, slik at risikoområder med behov for forvaltningsrevisjon også endrer seg kontinuerlig.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget myndighet til å oppdatere Plan for forvaltningsrevisjon. Når kontrollutvalget har foretatt endringer/oppdatering av planen, sendes denne kommunestyret til orientering.

VEDLEGG

1. Innspill til plan for forvaltningsrevisjon

Oversikten nedenfor er uprioritert. Kontrollutvalget vil ved bestilling av rapporter ta endelig stilling til hvilke problemstillinger som skal undersøkes. Opplistingen under hvert enkelt prosjekt er derfor ikke uttømmende.

For noen områder må en også se hvilke tilsyn andre offentlige instanser har foretatt, blant annet fylkesmann og arbeidstilsyn.

Attraktiv arbeidsgiver. Rekruttering/ kompetanseheving Hva gjør kommunen for å rekruttere og beholde personale? Rekruttering, kompetanse, seniorpolitikk m.m.

Barnevern

Er saksutviklingen og ressursbruken tilfredsstillende, og følges saksbehandlingsregler? Blir barna fulgt opp tilstrekkelig, og hvordan avvik rettes opp?

Budsjett- og styringsmodeller for tjenesteproduksjonen

Bestiller/utfører- organiseringen i forskjellige kommunale sektorer.

Arealplanlegging/bygge- saksbehandling/oppmåling

Når en fristene, blir arbeidet prioritert annerledes som følge av fristene? Blir arbeidet kvalitetssikret tilstrekkelig når en må omprioritere som følge av fristene en har på saksbehandlingen? Hvilke økonomiske konsekvenser får det for kommunen og innbyggerne? Er det forskjell på saker som avgjøres etter delegasjon og saker som klages inn politisk?

Driftsavtaler/oppfølgning av tjenestekjøp fra private org.

Får en tilbake de tjenestene kommunen har krav på, hvordan er kvalitet og omfang sett i lys av ressurstildelingen

Dokumenthåndtering. Hensiktsmessig dokumentflyt, overholdes arkivlov, offentlighetslov, brukes system og følges rutiner

Eiendomsforvaltning: Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunal realkapital, evt. med utvidelse i forhold til prosjektstyring. - Oppfylles anbefalinger til kommunene om standard på vedlikehold? Bevilges det tilstrekkelig med midler fra kommunestyrets side til å oppfylle egne vedtak?

Finansplassering/likviditetsstyring Oppbygging av og håndheving av reglement. Risikovillighet

Forvaltningsrevisjon i interkommunale IKS-er

Næring, tjenestesammensetning i fht formål, eierstyring – ivaretas gjennom selskapskontrollen.

Gjennomgang av rutiner på forsikringsområdet

Oppfølging av tidligere prosjekt

Husleietap

Oppfølging av tidligere prosjekt, evt. med ny vinkling

IKT (IKT-avd. og IT-arbeidet)

Får en den kvaliteten og den bruker-vennligheten en skal ha i forhold til de ressurser som brukes? Flere undertemaer mulige både ift datasikkerhet og personvern, men også faktisk utnyttelse av eksisterende systemer, samt brukerdialogen. Etisk bruk. Kan ses opp mot kommunens dokumenthåndtering (se eget forslag over).

Innkjøp/Anskaffelser – Overholdelse Lov om offentlig anskaffelser og inngåtte kjøpsavtaler m.m.

Innholdet i barnehagetilbudet – mangler ved pedagogisk tilbud (førskolelærere).

Likebehandling av offentlige og private barnehager.

Innløsning av eiendom Kommunens praksis – brukes for eksempel ekspropriasjon for ofte??

Behandles like tilfeller likt? Eks. Friområdeprosjektet.

Kontantsalg

Kvalitet i sykehjem

Kvalitetssikring av brukersamtalen, utarbeiding av skriftlig forventningsavklaring og rapportering i fagsystemene. Bemanning

Miljø

Internt, lokalt og regionalt arbeid for en bærekraftig utvikling. Følges planer?

Næringsutvikling/omstillingsprosjekt

Forutsetninger og konsekvenser av planer

Oppussing av kommunale utleieboliger

Psykatri og psykisk helse – Ivaretagelse av tilbudet til utsatte grupper

Samferdsel – Transportutfordringene, kollektivreiser. Dekning av behovet/ kommunens ansvar?

Utfordringer vedr. spesielle grupper: Barn, eldre/uføre el.l.

Samfunnssikkerhet og beredskap Kriseberedskap generelt, kommunens innsats

innenfor områder som rassikring/brann/VA-området. m.m.

Tilbudet til barn og unge innenfor kultur og idrett

Tilbudet til utsatte grupper voksne:

Rus/sosialhjelpsmottakere/innvandrere med minoritetsbakgrunn.

Spesialundervisning i grunnskolen – Er det en tilfredsstillende internkontroll knyttet til spesialundervisning i grunnskolen?

Skjer tildeling og oppfølging av spesialundervisning i samsvar med regelverket

2 Aktuelle problemstillinger forvaltningsrevisjon

Plan, oppmåling og byggesak

- Gjennomfører kommunen kontroll og tilsyn?
- Hvordan er kommunen organisert innenfor plan-, bygge- og oppmålings-saker og hvordan er samspillet mellom de ulike avdelingene lagt opp?
- Hvordan fungerer kommunens internkontroll og kvalitetssystem innenfor plan-, bygge- og oppmålingssaker?
- Hvordan er fullmaktene fordelt på de ulike områdene?
- Hva avgjøres av administrasjonen og hva slags saker behandles politisk?
- I hvilken grad blir negative vedtak fra administrasjonen omgjort ved den politiske klagebehandlingen? Hva slags saker gjelder dette?
- Har kommunen hatt gebyrtap på grunn av for lang saksbehandlingstid?
- Hvilke grep gjøres for å overholde tidsfristene, særlig i forhold til saker som kan medføre gebyrtap?
- Hvor lang saksbehandlingstid er det på de ulike områdene?
- I hvilken grad blir de lovmessige tidsfrister for saksbehandlingen overholdt?
- Er kommunens arealplan, reguleringsplaner og bebyggelsesplaner (med reguleringsbestemmelser) oppdaterte og tydelige nok for en effektiv saksbehandling for byggesaker?
- Er kommunens retningslinjer og rutiner for behandling av dispensasjoner og tilhørende klager ved byggesaker tilfredsstillende?
- Er kommunens rutiner for avdekking av ulovlige byggetiltak tilfredsstillende?
- Hvordan håndterer kommunen utbyggingsavtaler?

Spesialundervisning

- I hvilken grad skjer tildeling og oppfølging av spesialundervisning i samsvar med regelverket?
- Inneholder vedtakene opplysninger om avgjørelse, begrunnelse og klageadgang?
- Hvordan sikrer kommunen kvalitet og omfang på området spesialundervisning
- Har kommunen en tilfredsstillende internkontroll knyttet til spesialundervisning i grunnskolen?
- Er utforming av vedtakene om spesialundervisning ved de ulike skolene ensartet, og er de i tråd med lov og forskrift?
- Foreligger det tilstrekkelig dokumentasjon ved skolen på at vedtak om spesialundervisninger oppfylt?

(NB: Innenfor dette området gjennomfører staten også tilsyn ved fylkesmannen)

Barnevern

- I hvilken grad etterlever barnevernet sentrale rettsregler som gjelder for tjenesteutførelsen, og hva er årsakene til eventuelle brudd på rettsregler?
- I hvilken grad foretar barnevernet en gjennomgang av meldinger innen den lovpålagte fristen på en uke?
- I hvilken grad foretar barnevernet undersøkelser innen den lovpålagte fristen på tre måneder?
- I hvilken grad er det utarbeidet lovpålagte planer?
- I hvilken grad får barn i fosterhjem oppnevnt tilsynsfører?
- Blir det gjennomført tilsyn med barn i fosterhjem i samsvar med regelverket?
- Hvor godt fungerer styrings- og kontrollsystemene i barnevernet?
- Er organiseringen og ansvarsfordelingen i barneverntjenesten hensiktsmessig?

- Har barneverntjenesten et internkontrollsystem i samsvar med gjeldende regelverk?
- Hvor godt fungerer samarbeidet mellom barneverntjenesten og henholdsvis: andre enheter i kommunen, som for eksempel helsestasjon, barnehage, skole, statlige barnevernmyndigheter, private tjenesteleverandører og frivillige organisasjoner

(NB: Innenfor dette området gjennomfører staten også tilsyn ved fylkesmannen)

Arbeidsgiverrollen

- Hvilke behov har kommunen for kompetent arbeidskraft de nærmeste årene?
- Hva gjør kommunen for å tiltrekke seg ny kvalifisert arbeidskraft?
 - Hva gjør kommunen for å beholde kompetent arbeidskraft?
- I hvilken grad er arbeidsgiverarbeidet en del av en felles strategi?
- I hvilken grad blir kommunen oppfattet som en attraktiv arbeidsgiver?
 - Av egne ansatte?
 - Av utenforstående?
- Hvordan er alderssammensetningen blant de ansatte i kommunen i 2011?
- Hvordan har utviklingen av sykefraværet i kommunen vært over tid?
- Hvilke tiltak iverksettes for å redusere fravær?

Investeringsprosjekter

- Hvordan er kommunens rutiner for å prosjektere og kostnadsberegne investeringsprosjekter?
- Er aktuelle tilskuddsordninger vurdert?
- Er anbudsprosesser i henhold til lov og regelverk?
- Hvordan følges kostnader opp underveis?
- Hvordan behandles og rapporteres avvik, endrings- og tilleggsarbeider?
- Hvordan informeres kommunestyret eller annet politisk organ om fremdrift og status?

IKT forvaltning

- Har kommunen betryggende kontroll med drift og vedlikehold av IKT-tjenester?
- Hvilke utfordringer opplever ansatte i kommunen på IKT-området?
- I hvor stor grad har kommunen et tilfredsstillende servicenivå på drift og vedlikehold av IKT?
- Blir kommunens innbyggere påvirket av de dataproblemer kommunen har?

Rus- og psykiaritjenesten

- Hvordan er ressursbruken til rus- og psykiatriomsorgen i kommunen?
- I hvilken grad sikrer kommunen at pasienter/brukere innen rusomsorg og psykisk helse får et helhetlig og koordinert tjenestetilbud?
- I hvilken grad får kommunen fanget opp behov for hjelpetiltak og fulgt opp tiltakene til personer med ruslidelse, slik at de kan mestre bosituasjonen?
- I hvilken grad sikrer kommunen at pårørende til psykisk syke og rusmiddelmisbrukere gis råd, veiledning og hjelp, og involveres dersom pasient og pårørende ønsker det?

(NB: Innenfor dette området gjennomfører staten også tilsyn ved fylkesmannen)